

Dödligt och icke dödligt strypvåld i Sverige

Anna Jinghede, rättsodontolog, kriminaltekniker, doktorand

Brita Zilg, rättsläkare, docent

RÄTTSMEDICINALVERKET

Strypvåld – risker, skador och juridiska perspektiv
Stockholm 27–28 augusti 2025

Egen studie

- Analys av strypvåld i Sverige
- Trend över tid, omständigheter, skador och fynd

RÄTTSMEDICINALVERKET

Fatal and non-fatal strangulation in Sweden: A retrospective analysis of injury patterns and forensic implications

Anna Jinghede Sundwall^{a,b,c,*}, Shilan Caman^{d,e}, Brita Zilg^{b,c}

^a The Swedish Police Authority, Forensics section, Police Region Bergslagen, Örebro, Sweden

^b Karolinska Institutet, Department of Oncology and Pathology, Solna, Sweden

^c Department of Forensic Medicine, Swedish National Board of Forensic Medicine, Stockholm, Sweden

^d Karolinska Institutet, Department of Clinical Neuroscience, Centre for Psychiatry Research, Solna, Sweden

^e The Swedish Police Authority, Analysis Center in Police Region Stockholm, Stockholm, Sweden

ARTICLE INFO

Keywords:

Non fatal strangulation
Fatal strangulation
Manual strangulation
Ligature strangulation
Forensic medicine
Injury pattern
Forensic evidence
Intimate partner violence
Clinical Forensic Medicine

ABSTRACT

Background: Strangulation is a gendered and under-recognized form of violence often linked to intimate partner violence (IPV) and sexual assault, predominantly affecting women. Understanding injury patterns in non-fatal (NFS) and fatal strangulation (FS) is essential for diagnosis, prosecution, and prevention.

Objective: This study examines injury patterns and forensic characteristics in NFS and FS cases in Sweden, contributing evidence to support clinical and forensic assessments.

Methods: This retrospective study analyzed 617 NFS cases from 2022 and 139 FS cases from 2003–2022, sourced from the Swedish National Board of Forensic Medicine. Chi-square and Fisher's Exact Test assessed associations between strangulation method and injury patterns.

Results: Manual strangulation predominated in NFS (96 %), while FS cases had a near-equal distribution of manual and ligature methods. Petechiae were much more common in FS (91 %) than in NFS (4 %), but no significant differences were observed in the occurrence of petechiae between the different types of strangulation. Fractures of neck structures were more frequent in older FS victims compared to younger. IPV was the primary context in both NFS (67 %) and FS (43 %) cases, with a majority of victims being female.

Conclusions: Distinct injury patterns were observed in NFS and FS emphasizing the need for thorough forensic assessments. The findings underscore the importance of clinical vigilance and standardized documentation of injuries in suspected strangulation cases to support legal investigations and prevent future violence.

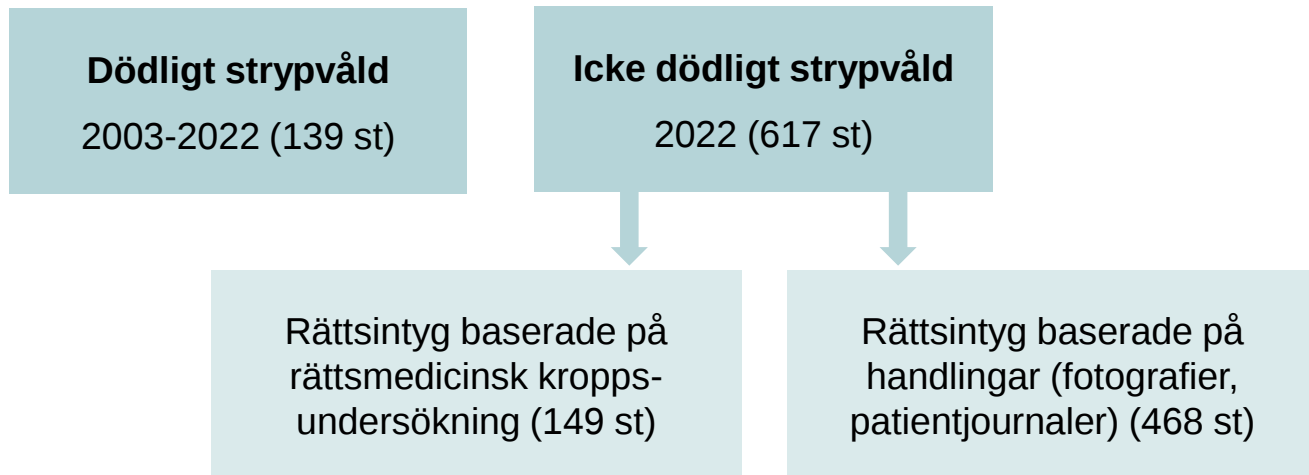
1. Introduction

Strangulation is defined as asphyxia caused by external pressure on the neck, resulting in the obstruction of airflow or blood circulation through the neck vessels. The subtypes of strangulation are classified according to the type of external

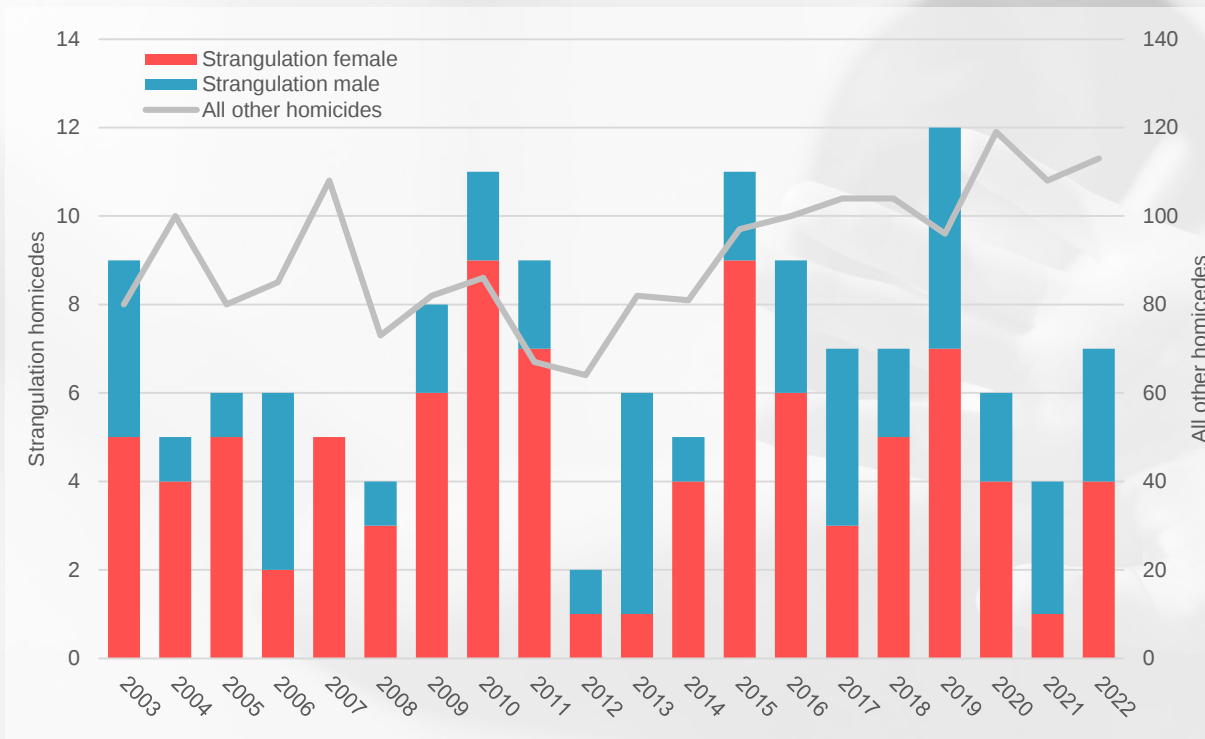
prevalence rates of NFS in intimate partner violence contexts range from 27 % to 68 % [3,4], with its occurrence linked to a seven-fold increased risk of future lethal violence [3].

Strangulation is also a common method of homicide, particularly in cases of femicide [5,6].

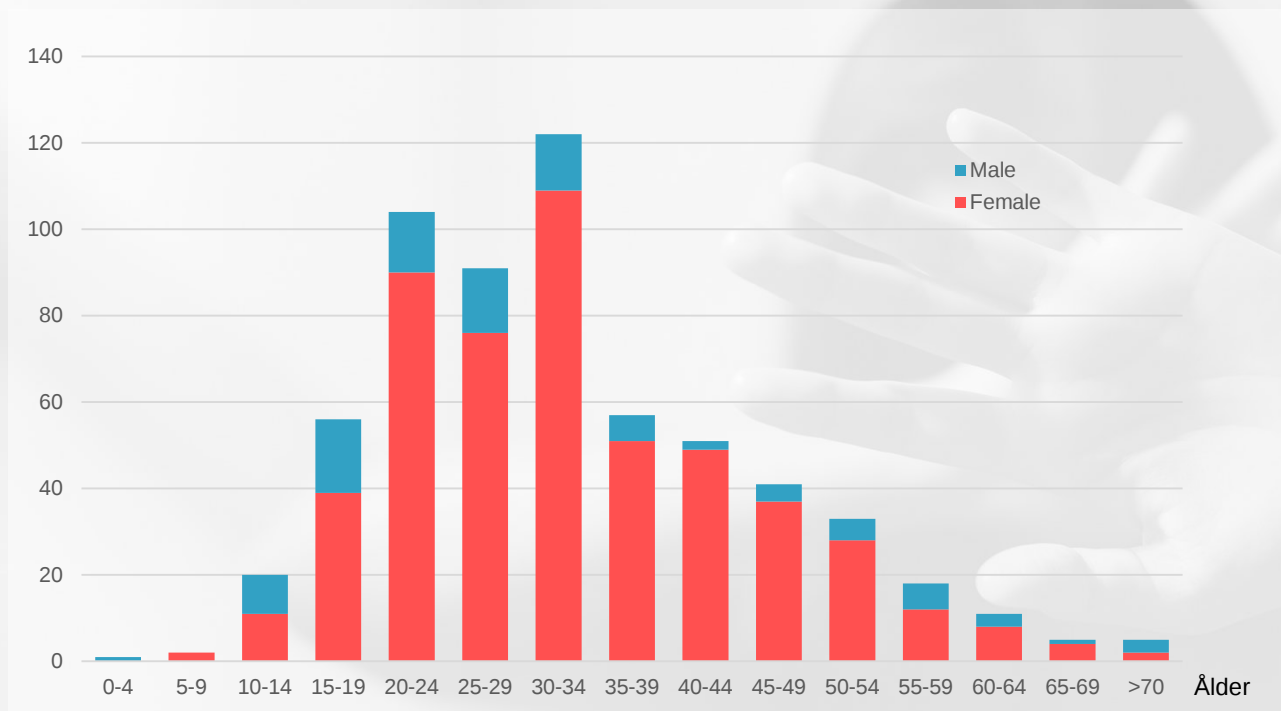
Metod

Dödligt strypvåld över tid

Icke dödligt strypvåld: ålders- och könsfördelning

Gärningspersoner, kön

	Dödligt strypvåld				Icke dödligt strypvåld			
	Man, offer		Kvinna, offer		Man, offer		Kvinna, offer	
Man, gärningsperson	37	77%	82	90%	91	92%	508	98%
Kvinna, gärningsperson	15	31%	5	5%	6	6%	10	2%
Okänd gärningsperson	0	0%	4	4%	2	2%	0	0%

Motiv och omständigheter

	Dödligt strypvåld				Icke dödligt strypvåld			
Kontext	Män (offer)		Kvinnor (offer)		Män (offer)		Kvinnor (offer)	
Partnervåld	6	13%	49	54%	6	6%	406	78%
Familjerelaterat våld	8	17%	12	13%	14	14%	21	4%
varav mord/själv mord	3	6%	6	7%		-		
Våldtäkt	0	0%	8	9%	1	1%	51	10%
Rån, finansiellt motiv	2	4%	4	4%	19	19%	7	1%
Personlig konflikt	11	23%	2	2%	21	21%	11	2%
Alkoholrelaterat	11	23%	0	0%	4	4%	4	1%
Annat/okänt	7	15%	10	11%	34	34%	18	3%

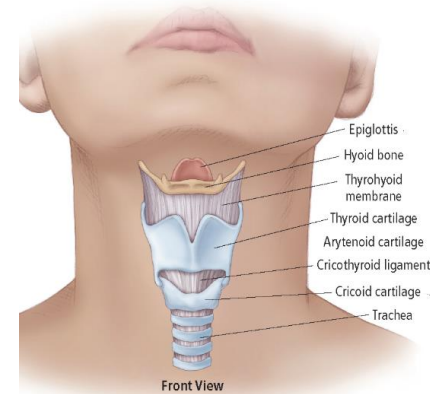

Sexuella inslag, 103 (17%) av de icke dödliga fallen

- Misstänkt ska ha dragit ner målsägaren till marken, sedan tagit stryptag runt halsen med en hand. Stryptaget varade i cirka två-tre minuter. Draget ner i marken medförde smärta och blånad över höger arm och stryptaget medförde blåmärke och svullnad på hals, samt att målsägaren kände dödsfuktan. När målsäganden tillfrågades om det hänt tidigare så säger hon att han ofta stryper henne till medvetslöshet.
- Misstänkt har uppgett att det blev tjafs under kvällen, men att han aldrig skulle göra det som målsägande anklagar honom för. När misstänkt tillfrågades om målsägandes skador, så sa han att målsägande gillar lite hårdare tag och vill att han ibland håller runt halsen när de har sex. Har han hållit henne runt halsen, så är det efter målsägandes önskemål. Misstänkt har uppgett att de nog hade sex den aktuella kvällen.

Skador och fynd vid strypvåld

	Dödligt strypvåld										Icke dödligt strypvåld							
	Totalt		Strykning med händer		Strykning med snara		Blandat		Okänt		Totalt		Strykning med händer		Strykning med snara		Blandat	
	139	100%	71	51%	54	39%	3	2%	11	8%	149	100%	142	95%	4	3%	3	2%
Punktblödningar	116/128	91%	58/65	89%	45/48	94%	3/3	100%	10/11	91%	6	4%	5	4%	1	25%	0	0%
Blodstockning huvud	47/111	42%	25/59	42%	17/39	44%	1/3	33%	4/10	36%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Blåmärken, hudavskrapningar	73/129	57%	51/67	76%	12/48	25%	2/3	67%	8/11	73%	97	65%	92	65%	3	0%	2	67%
Snörfåra (märke efter snara)	-	-	-	-	47/52	90%	1/3	33%	0/11	0%	0	0%	-	-	2	50%	2	60%
Tungblödning	32/127	25%	13/65	20%	16/48	33%	0/3	0%	3/11	27%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Frakturer	72/139	52%	38/71	54%	26/54	48%	1/3	33%	7/11	64%	-	-	-	-	-	-	-	-
Tungbenet	32/139	23%	16/71	23%	11/54	20%	1/3	33%	4/11	36%	-	-	-	-	-	-	-	-
Sköldbrusket	60/139	43%	32/71	45%	22/54	41%	0/3	0%	6/11	55%	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringbrusket	6/139	4%	6/71	8%	0/54	0%	0/3	0%	0/11	0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Blödningar i mjukdelar, muskler	108/139	78%	57/71	80%	42/54	78%	2/3	67%	7/11	64%	-	-	-	-	-	-	-	-
Inga skador eller fynd	4/139	3%	2/71	3%	2/54	4%	0/3	0%	0/11	0%	52	35%	50	35%	1	25%	1	33%
Inga interna	11/139	8%	4/139	3%	6/139	4%	1/3	33%	0/11	0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Inga externa	10/139	7%	7/71	10%	3/54	6%	0/3	0%	0/11	0%	52	35%	50	35%	1	25%	1	33%

	Dödligt strypvåld										Icke dödligt strypvåld							
	Totalt		Strypning med händer		Strypning med snara		Blandat		Okänt		Totalt		Strypning med händer		Strypning med snara		Blandat	
	139	100%	71	51%	54	39%	3	2%	11	8%	149	100%	142	95%	4	3%	3	2%
Punktblödningar	116/128	91%	58/65	89%	45/48	94%	3/3	100%	10/11	91%	6	4%	5	4%	1	25%	0	0%
Blodstockning huvud	47/111	42%	25/59	42%	17/39	44%	1/3	33%	4/10	36%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Blåmärken, hudavskrapningar	73/129	57%	51/67	76%	12/48	25%	2/3	67%	8/11	73%	97	65%	92	65%	3	0%	2	67%
Snörfåra (märke efter snara)	-	-	-	-	47/52	90%	1/3	33%	0/11	0%	0	0%	-	-	2	50%	2	60%
Tungblödning	32/127	25%	13/65	20%	16/48	33%	0/3	0%	3/11	27%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Frakturer	72/139	52%	38/71	54%	26/54	48%	1/3	33%	7/11	64%	-	-	-	-	-	-	-	-
Tungbenet	32/139	23%	16/71	23%	11/54	20%	1/3	33%	4/11	36%	-	-	-	-	-	-	-	-
Sköldbrusket	60/139	43%	32/71	45%	22/54	41%	0/3	0%	6/11	55%	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringbrusket	6/139	4%	6/71	8%	0/54	0%	0/3	0%	0/11	0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Blödningar i mjukdelar, muskler	108/139	78%	57/71	80%	42/54	78%	2/3	67%	7/11	64%	-	-	-	-	-	-	-	-
Inga skador eller fynd	4/139	3%	2/71	3%	2/54	4%	0/3	0%	0/11	0%	52	35%	50	35%	1	25%	1	33%
Inga interna	11/139	8%	4/139	3%	6/139	4%	1/3	33%	0/11	0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Inga externa	10/139	7%	7/71	10%	3/54	6%	0/3	0%	0/11	0%	52	35%	50	35%	1	25%	1	33%

RÄTTSMEDICINALVERKET

	Dödligt strypvåld										Icke dödligt strypvåld							
	Totalt		Strypning med händer		Strypning med snara		Blandat		Okänt		Totalt		Strypning med händer		Strypning med snara		Blandat	
	139	100%	71	51%	54	39%	3	2%	11	8%	149	100%	142	95%	4	3%	3	2%
Punktblödningar	116/128	91%	58/65	89%	45/48	94%	3/3	100%	10/11	91%	6	4%	5	4%	1	25%	0	0%
Blodstockning huvud	47/111	42%	25/59	42%	17/39	44%	1/3	33%	4/10	36%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Blåmärken, hudavskrapningar	73/129	57%	51/67	76%	12/48	25%	2/3	67%	8/11	73%	97	65%	92	65%	3	0%	2	67%
Snörfåra (märke efter snara)	-	-	-	-	47/52	90%	1/3	33%	0/11	0%	0	0%	-	-	2	50%	2	60%
Tungblödning	32/127	25%	13/65	20%	16/48	33%	0/3	0%	3/11	27%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Frakturer	72/139	52%	38/71	54%	26/54	48%	1/3	33%	7/11	64%	-	-	-	-	-	-	-	-
Tungbenet	32/139	23%	16/71	23%	11/54	20%	1/3	33%	4/11	36%	-	-	-	-	-	-	-	-
Sköldbrusket	60/139	43%	32/71	45%	22/54	41%	0/3	0%	6/11	55%	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringbrusket	6/139	4%	6/71	8%	0/54	0%	0/3	0%	0/11	0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Blödningar i mjukdelar, muskler	108/139	78%	57/71	80%	42/54	78%	2/3	67%	7/11	64%	-	-	-	-	-	-	-	-
Inga skador eller fynd	4/139	3%	2/71	3%	2/54	4%	0/3	0%	0/11	0%	52	35%	50	35%	1	25%	1	33%
Inga interna	11/139	8%	4/139	3%	6/139	4%	1/3	33%	0/11	0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Inga externa	10/139	7%	7/71	10%	3/54	6%	0/3	0%	0/11	0%	52	35%	50	35%	1	25%	1	33%

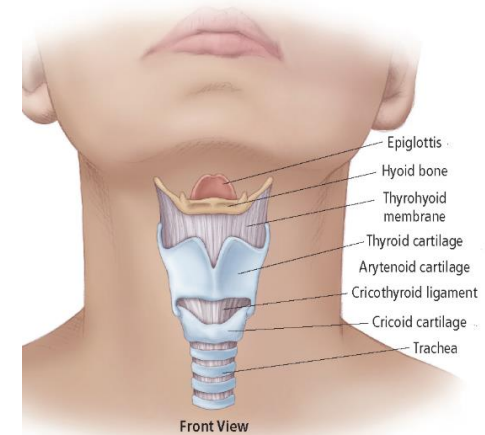
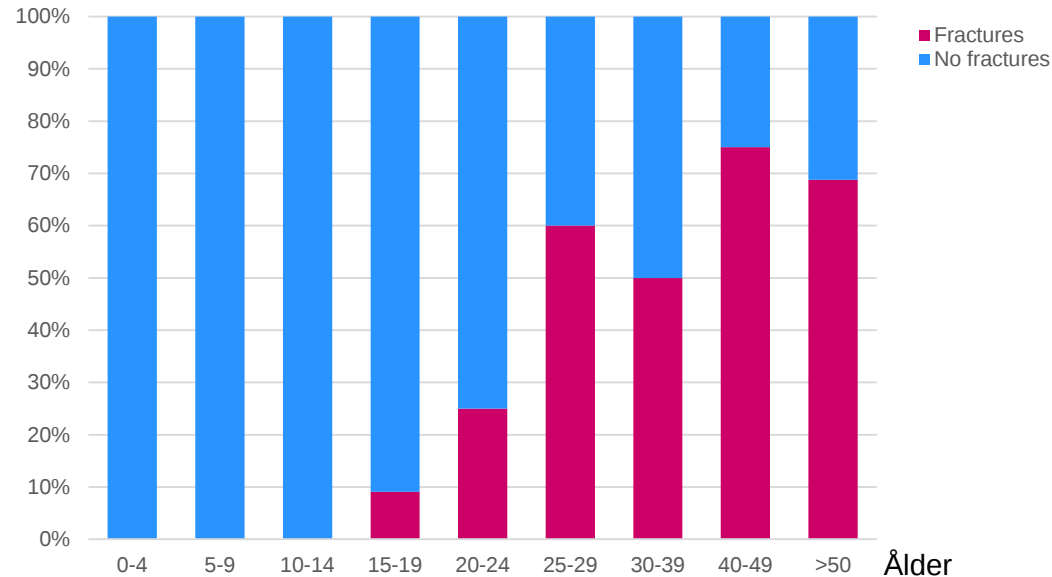
	Dödligt strypvåld										Icke dödligt strypvåld							
	Totalt		Strypning med händer		Strypning med snara		Blandat		Okänt		Totalt		Strypning med händer		Strypning med snara		Blandat	
	139	100%	71	51%	54	39%	3	2%	11	8%	149	100%	142	95%	4	3%	3	2%
Punktblödningar	116/128	91%	58/65	89%	45/48	94%	3/3	100%	10/11	91%	6	4%	5	4%	1	25%	0	0%
Blodstockning huvud	47/111	42%	25/59	42%	17/39	44%	1/3	33%	4/10	36%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Blåmärken, hudavskrapningar	73/129	57%	51/67	76%	12/48	25%	2/3	67%	8/11	73%	97	65%	92	65%	3	0%	2	67%
Snörfåra (märke efter snara)	-	-	-	-	47/52	90%	1/3	33%	0/11	0%	0	0%	-	-	2	50%	2	60%
Tungblödning	32/127	25%	13/65	20%	16/48	33%	0/3	0%	3/11	27%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Frakturer	72/139	52%	38/71	54%	26/54	48%	1/3	33%	7/11	64%	-	-	-	-	-	-	-	-
Tungbenet	32/139	23%	16/71	23%	11/54	20%	1/3	33%	4/11	36%	-	-	-	-	-	-	-	-
Sköldbrusket	60/139	43%	32/71	45%	22/54	41%	0/3	0%	6/11	55%	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringbrusket	6/139	4%	6/71	8%	0/54	0%	0/3	0%	0/11	0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Blödningar i mjukdelar, muskler	108/139	78%	57/71	80%	42/54	78%	2/3	67%	7/11	64%	-	-	-	-	-	-	-	-
Inga skador eller fynd	4/139	3%	2/71	3%	2/54	4%	0/3	0%	0/11	0%	52	35%	50	35%	1	25%	1	33%
Inga interna	11/139	8%	4/139	3%	6/139	4%	1/3	33%	0/11	0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Inga externa	10/139	7%	7/71	10%	3/54	6%	0/3	0%	0/11	0%	52	35%	50	35%	1	25%	1	33%

	Dödligt strypvåld										Icke dödligt strypvåld							
	Totalt		Strypning med händer		Strypning med snara		Blandat		Okänt		Totalt		Strypning med händer		Strypning med snara		Blandat	
	139	100%	71	51%	54	39%	3	2%	11	8%	149	100%	142	95%	4	3%	3	2%
Punktblödningar	116/128	91%	58/65	89%	45/48	94%	3/3	100%	10/11	91%	6	4%	5	4%	1	25%	0	0%
Blodstockning huvud	47/111	42%	25/59	42%	17/39	44%	1/3	33%	4/10	36%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Blåmärken, hudavskrapningar	73/129	57%	51/67	76%	12/48	25%	2/3	67%	8/11	73%	97	65%	92	65%	3	0%	2	67%
Snörfåra (märke efter snara)	-	-	-	-	47/52	90%	1/3	33%	0/11	0%	0	0%	-	-	2	50%	2	60%
Tungblödning	32/127	25%	13/65	20%	16/48	33%	0/3	0%	3/11	27%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Frakturer	72/139	52%	38/71	54%	26/54	48%	1/3	33%	7/11	64%	-	-	-	-	-	-	-	-
Tungbenet	32/139	23%	16/71	23%	11/54	20%	1/3	33%	4/11	36%	-	-	-	-	-	-	-	-
Sköldbrusket	60/139	43%	32/71	45%	22/54	41%	0/3	0%	6/11	55%	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringbrusket	6/139	4%	6/71	8%	0/54	0%	0/3	0%	0/11	0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Blödningar i mjukdelar, muskler	108/139	78%	57/71	80%	42/54	78%	2/3	67%	7/11	64%	-	-	-	-	-	-	-	-
Inga skador eller fynd	4/139	3%	2/71	3%	2/54	4%	0/3	0%	0/11	0%	52	35%	50	35%	1	25%	1	33%
Inga interna	11/139	8%	4/139	3%	6/139	4%	1/3	33%	0/11	0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Inga externa	10/139	7%	7/71	10%	3/54	6%	0/3	0%	0/11	0%	52	35%	50	35%	1	25%	1	33%

Unga individer får sällan frakturer i struphuvudet

Utmaningar dödligt strypvåld

RÄTTSMEDICINALVERKET

Utmaningar dödligt strypvåld

- Svårt när fynden är diskreta och det inte finns omständigheter som pekar mot strypvåld.

Exempel

- Ung kvinna hittas avliden i ett skogsparti.
- Fynd: enstaka punktblödningar, möjligen lite små rivmärken på halsen.
- Spår av heroin och alkohol i blod.

Utmaningar dödligt strypvåld

- Svårt när fynden är diskreta och det inte finns omständigheter som pekar mot strypvåld.
- ➡ • Svårt att bevisa att strypvåldet har varit dödligt, uteslutningsdiagnos.
- ➡ • Svårt när det finns konkurrerande dödsorsaker (t ex sjukdom, alkohol-/drogpåverkan).

Exempel

- 60-årig kvinna hittas avliden i sin bostad, make tidigare anmäld för misshandel.
- Fynd: punktblödningar, blåmärken på halsen, fraktur på tungbenet.
- Hjärt- & kärlsjukdom.
- 2,7 promille alkoholhalt i blod.

Utmaningar dödligt strypvåld

- Svårt när fynden är diskreta och det inte finns omständigheter som pekar mot strypvåld.
- ➡ • Svårt att bevisa att strypvåldet har varit dödligt, uteslutningsdiagnos.
- ➡ • Svårt när det finns konkurrerande dödsorsaker (t ex sjukdom, alkohol-/drogpåverkan).

Dödsorsak¹

Fynden talar för att dödsorsaken var åtstramande våld mot halsen (strypning). Möjligen har hjärtkärlsjukdom och alkoholförgiftning bidragit.

¹ Skälsteg

- **visar:** Fynden/resultaten är typiska och alternativ är uteslutna.
- **talar starkt för:** Fynden/resultaten har karakteristika som är typiska. Sannolikheten för alternativ är mycket liten.
- **talar för:** Fynden/resultaten har karakteristika som är vanliga. Alternativ är möjliga men mindre troliga.
- **kan tala för:** Fynden/resultaten har karakteristika som kan förekomma. Alternativ är näst intill lika troliga.

Utmaningar dödligt strypvåld

- Svårt när fynden är diskreta och det inte finns omständigheter som pekar mot strypvåld.
- Svårt att bevisa att strypvåldet har varit dödligt, uteslutningsdiagnos.
- Svårt när det finns konkurrerande dödsorsaker (t ex sjukdom, alkohol-/drogpåverkan).
- ➔ • Svårt när kroppen inte är väl bevarad (förruttnad, styckad, bränd,...).

Exempel

- Kropp hittas styckad i olika plastpåsar.
- Framskriden förruttnelse.
- Inga fynd, ingen dödsorsak.

Utmaningar dödligt strypvåld

- Svårt när fynden är diskreta och det inte finns omständigheter som pekar mot strypvåld.
 - Svårt att bevisa att strypvåldet har varit dödligt, uteslutningsdiagnos.
 - Svårt när det finns konkurrerande dödsorsaker (t ex sjukdom, alkohol-/drogpåverkan).
 - Svårt när kroppen inte är väl bevarad (förrutnad, styckad, bränd,...).
- ➔ Svårt när kroppen inte ens kommer till Rättsmedicin.

Exempel

- Man hittas avliden i sin säng på en psykiatrisk vårdavdelning.
- Sjukhusläkare konstaterar dödsfallet, noterar inga skador.
- Polis tillkallas ej, kroppen till bårhus.
- Två dagar senare erkänner medpatient att han har strypat mannen med en lampsladd.

Utmaningar icke dödligt strypvåld

- Ofta diskreta eller inga synliga skador.
- Polis, sjukvårdspersonal känner in till tecken på strypvåld, dokumenteras inte.

Utmaningar icke dödligt strypvåld

- Ofta diskreta eller inga synliga skador.
- Normaliserat
- Ord står mot ord
- Polis, sjukvårdspersonal känner inte till tecken på strypvåld
- Bristfällig dokumentation

Exempel

- Polis kallas till bostad där en kvinna blivit misshandlad av sin make, hon uppger även struptag.
- Hon har mörklila blåmärke och svullnad runt ena ögat, flera andra blåmärken på kroppen.
- Polis fotograferar skadorna.
- Kvinnan förs till akutmottagning för undersökning och dokumentation.
- Stort fokus på skadan vid ögat och de andra blåmärkena (röntgen, fotografering).
- Fanns det skador på eller i halsen? Punktblödningar?

Skador och fynd vid STRYPVÅLD

SYMPTOM UNDER HÄNDELSEN

Medvetslöshet
Synförmimmelser
Andnöd
Urin-/avföringsavgång

SYMPTOM EFTER HÄNDELSEN

Minnessvårigheter
Svältningsvårigheter
Heshet, röstförändringar
Smärta i halsen
Ändringsvårigheter

Punktblödningar (petekier) i huden runt ögonen, på kinderna, i ögonlockens insidor och/eller i munslimhinnan.

Blödningar i ögonvitan.

Blåmärken, rodnader och/eller rivmärken på halsen, underkäken, bakom öronen.

Märken efter snara.

POLIS

- Fråga efter ovanstående symptom.
- Fotografera fynd.
- Se till att målsäganden kommer till akutmottagning för undersökning, därefter kan journalhandling begäras ut och rättsintyg beställas från Rättsmedicinalverket.
- Vid skador som inte kräver behandling kan undersökning hos Rättsmedicinalverket övervägas.
- OBS! Frånvaro av skador utesluter inte att strypvåld har förekommit.

VÄRDPERSONAL

- Fråga efter ovanstående symptom.
- Dokumentera fynden i journalen. Var noggrann, din journalanteckning kan senare bli underlag för rättsintyg.
- Fotografera fynd.
- Vid heshet, svältningsvårigheter, smärta i halsen - överväg remiss till ÖNH.

Läs om rättsintyg på
www.rmv.se/rattsintryg

RÄTTSMEDICINALVERKET
NATIONAL BOARD OF FORENSIC MEDICINE

Publiceringsdatum 2025-08-27

